

Att häva fridlysning av naturminnesmärke

BYMIN 12.04.2022 § 27
586/11.03.05/2022

Beredning

miljövårdssekreterare Heidi Lyytikäinen, tfn 0440 555 373

Oy Forsby Gård Ab ansöker om att fridlysningen av naturminnesmärket på lägenheten 434-476-1-19 hävs. Genom länsstyrelsens beslut nr 3648 fridlystes en storvuxen ask, Ekeboasken, år 1968 på ansökan av markägaren.

Asken växer alldeles intill en väg och gårdsområden. Trädets stam är ihålig och dess bas har rötskador, och vid stormar har till och med mycket stora grenar fallit ner på vägen. Väglaget har många gånger varit i kontakt med markägaren om att trädet utgör en fara för väganvändarna. Om trädet faller kan det också utgöra en fara för dem som vistas på gårdarna eller skada den byggnad som står på fastigheten intill.

Enligt 28 § i naturvårdslagen (1996/1096) kan en kommun på ansökan av ägaren häva fridlysningen av ett sådant naturminnesmärke som avses i 26 § i samma lag, om det inte längre finns grund för fridlysningen eller om den står i vägen för ett projekt eller en plan av betydande allmänt intresse. Närings-, trafik- och miljöcentralens utlåtande ska inhämtas om ansökan.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) konstaterar i sitt utlåtande att utgångsläget gällande gamla storvuxna ädla lövträd är att de är värdefulla för hotade arter, och sällsynta och hotade organismer förekommer ofta på dem. Storvuxna lövträd är värdefulla för den biologiska mångfalden även som död ved, både som liggande och stående. Enligt NTM-centralen bör man vad gäller som naturminnesmärken fredade ädla lövträd i första hand avlägsna farliga grenar och gallra kronan för att förbättra säkerheten. Om man med dessa åtgärder inte kan nå ett tillfredsställande resultat finns det grunder för att häva fridlysningen. Även i det fallet rekommenderar NTM-centralen att den grova stammen sparas som för mångfalden värdefull död ved.

Oy Forsby Gård Ab konstaterar i sitt genmäle, att det för att uppnå en säkerhetsmässigt tillfredsställande situation krävs att fridlysningen hävs. Fara orsakas inte bara av att kvistar faller ner utan också att hela trädet faller omkull. Det är även i sökandes intresse att spara en bit av huvudstammen, om säkerheten kan garanteras. I vilket fall som helst lämnas kvist- och stamdelar i närliggande terräng som död ved.

Bilaga 21

Föredragning

Miljövårdssekreterare Heidi Lyytikäinen

Förslag

Byggnads- och miljönämnden beslutar att med stöd av 28 § i naturvårdslagen häva fridlysningen av Ekeboasken som ett naturminnesmärke. Tillräcklig säkerhet kan inte garanteras med skötselåtgärder och det finns därför inte längre grunder för fridlysningen. Eftersom också den döda stammen och de grova grenarna är av betydelse för mångfalden, bör en så stor del av stammen som möjligt sparas eller alternativt lämnas i den närliggande terrängen som död ved tillsammans med övriga delar av trädet.

Bilaga 21

Beslut

Byggnads- och miljönämnden beslutade att med stöd av 28 § i naturvårdslagen häva fridlysningen av Ekeboasken som ett naturminnesmärke. Tillräcklig säkerhet kan inte garanteras med skötselåtgärder och det finns därför inte längre grunder för fridlysningen. Eftersom också den döda stammen och de grova grenarna är av betydelse för mångfalden, bör en så stor del av stammen som möjligt sparas eller alternativt lämnas i den närliggande terrängen som död ved tillsammans med övriga delar av trädet.

Bilaga 21

Distribution:

Sökanden (elektroniskt)
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (elektroniskt)
